

ТРАНСФОРМАЦІЯ АНАЛІТИЧНИХ ПІДХОДІВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

**Деребчинський М.,
ЗВО спеціальності 073 Менеджмент
Миколаївський національний аграрний університет**

Охорона здоров'я є складною багатофакторною системою, що потребує постійного аналізу й контролю. Своєчасне прийняття управлінських рішень у сфері медицини неможливе без використання сучасних аналітичних методів. Вони дозволяють виявляти тенденції, прогнозувати ризики, оптимізувати розподіл ресурсів та оцінювати якість надання медичних послуг [1, 2].

У сучасних умовах реформи медицини особливого значення набуває формування аналітичної культури серед управлінців та лікарів. Володіння методами аналізу є запорукою ефективного функціонування всієї системи охорони здоров'я.

Найбільш поширеним підходом у медицині є статистичний аналіз. Використовуються методи варіаційної статистики, кореляційний та регресійний аналіз, факторний аналіз. Це дозволяє оцінювати поширеність захворювань, ефективність лікування та вплив різних факторів на здоров'я населення. Важливим завданням є обробка великих масивів даних, зокрема медичних карт, електронних реєстрів, даних епіднагляду.

Моделі «витрати–результат», моделі прогнозування розвитку епідемій, імітаційні моделі лікарняних процесів допомагають визначати оптимальні стратегії управління медичними ресурсами. Особливо актуальними стали математичні моделі під час пандемії COVID-19, коли вони дозволяли прогнозувати пікові навантаження на лікарні та потреби у медичному персоналі [3].

Аналіз витрат та вигод (cost-benefit analysis), аналіз ефективності витрат (cost-effectiveness), методи програмного цільового планування дозволяють оцінити раціональність фінансування галузі охорони здоров'я, визначити

оптимальні варіанти бюджетних витрат. Ці методи допомагають уникати неефективного використання коштів та приймати обґрунтовані рішення.

У випадках, коли статистичних даних недостатньо, застосовуються експертні оцінки (метод Делфі, анкетування, ранжування). Це допомагає визначити пріоритетні напрями розвитку медицини, оцінити ризики реформ і нових програм. Важливим є залучення до експертних опитувань практикуючих лікарів, науковців, менеджерів галузі.

Систематичні огляди, метааналіз, клінічні дослідження формують основу для прийняття рішень у сфері охорони здоров'я. Доказова база дозволяє мінімізувати помилки у виборі терапії та організації лікувального процесу. Використання баз даних, таких як PubMed чи Cochrane Library, допомагає впроваджувати у практику лише ті методи лікування, ефективність яких підтверджена.

Аналітичні методи все частіше реалізуються за допомогою інформаційних систем. Використання штучного інтелекту, машинного навчання, big data дає змогу швидко аналізувати великі обсяги медичної інформації, формувати прогнози та рекомендації для лікарів. Це відкриває нові можливості для персоналізованої медицини.

Аналітичні методи в охороні здоров'я є ключовим інструментом для управління, прогнозування та оцінювання ефективності медичних заходів. Їх комплексне застосування дозволяє підвищити якість медичних послуг, оптимізувати використання ресурсів та забезпечити сталий розвиток системи охорони здоров'я. Впровадження сучасних інформаційних технологій робить аналітику більш доступною та ефективною.

Список використаних джерел

1. Основи менеджменту охорони здоров'я : навч. посіб. / О. В. Лехан, Н. М. Волошина. – К. : Медицина, 2018. – 256 с.
2. Аналітичні методи в медицині / за ред. І. П. Криничної. – Харків : ХНМУ, 2020. – 312 с.

3. World Health Organization. Health systems analysis for better health system strengthening. – Geneva : WHO, 2019. – 72 p.

4. Drummond M. Economic Evaluation in Health Care. – Oxford : Oxford University Press, 2015. – 418 p.

*Науковий керівник: Поточилова І. С.
асистент кафедри економіки підприємств
Миколаївський національний аграрний університет*

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ СПОЖИВАННЯ ЕНЕРГОРЕСУРСІВ УКРАЇНИ

**Іваненко В. О.
ЗВО спеціальності 073 Менеджмент
Миколаївський національний аграрний університет**

Організація обліку та контролю споживання енергії в Україні є невід’ємною складовою державної політики у сфері енергозбереження та підвищення енергоефективності. В умовах зростання енергетичних потреб, підвищення вартості енергоресурсів і необхідності забезпечення енергетичної безпеки особливого значення набуває створення ефективної системи обліку, моніторингу та контролю за споживанням електроенергії, газу, тепла та інших видів енергоносіїв. Розвиток таких систем сприяє зменшенню витрат, оптимізації енергетичних балансів і забезпеченню екологічної стійкості економіки країни.

В Україні прийнято низку нормативно-правових актів, спрямованих на регулювання процесів бухгалтерського обліку, контролю та раціонального використання енергоресурсів. Основним документом, що визначає стратегічні засади державної політики у сфері енергозбереження, є Закон України «Про енергозбереження», який закріплює основні принципи ефективного використання енергоресурсів і зобов’язує підприємства, установи та домогосподарства здійснювати системні заходи з обліку енергії. Важливе значення має також Закон України «Про комерційний облік теплової енергії та